

Omvårdnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-01-24
ON/2021:1

Omvårdnadsnämndens årsredovisning 2022

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden godkänner årsredovisningen 2022.

Sammanfattning

Nämnden har haft fortsatt fokus på att minska smittspridning av Covid-19. I samverkan med Region Stockholm har provtagning och smittspårning samt vaccination i nämndens verksamheter genomförts.

Seniorträffsverksamheten utvecklas vidare i samverkan med förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid, frivilligorganisationer samt volontärer. Målet är att nå ut till fler, att bibehålla och eller förbättra hälsan samt minska den ofrivilliga ensamheten hos stadens seniorer. Ett led i den riktningen är att alla som är 65 år och äldre numer kan låna teknisk utrustning på biblioteket i Solna centrum och även få hjälp av nämndens digitala fixare.

Ett fyrtiotal medarbetare har deltagit i Äldrelyftet som är en statlig satsning i kompetenshöjning för omvårdnadspersonal inom äldreomsorgen.

En ny gruppbostad för vuxna enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) blev inflyttningsklar i februari.

Omvårdnadsnämnden har antagit uppdaterade riktlinjer för myndighetsutövning enligt LSS inom omvårdnadsnämndens ansvarsområde.

Det digitala kompetensutvecklingsprojektet för medarbetare och chefer är avslutat.

Arbetet med nämndmålen har pågått enligt plan. Ett av målen bedöms uppfyllas och tre av målen bedöms uppfyllas till stor del.

Nämndens nettokostnader uppgår till 863,2 mkr, vilket är en ökning med 1,4 mkr (0,2 %) jämfört med samma period föregående år. Jämfört med budget har nämnden 57,0 mkr i lägre nettokostnad och 2,0 mkr lägre nettokostnad jämfört med prognos.

Elisabet Sundelin
Förvaltningschef

Veronica Hässelborg
Chefscontroller

SOLNA STAD

Årsredovisning 2022

OMVÅRDNADSNÄMNDEN

OF/2021:1, behandlas på omvårdnadsnämndens sammanträde 2023-02-14

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	3
Mål och uppdrag.....	4
Ekonomisk analys.....	8
Väsentliga personalförhållanden	11
Tvärsektoriella frågor	12
Förväntad utveckling.....	15
Konkurrensutsättning.....	16
Intern kontroll.....	16

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Nämnden har haft fortsatt fokus på att minska smittspridning av covid-19. I samverkan med Region Stockholm har provtagning och smittspårning samt vaccination i nämndens verksamheter genomförts.

Seniorträffsverksamheten utvecklas vidare i samverkan med förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid, frivilligorganisationer samt volontärer. Målet är att nå ut till fler, att bibehålla och eller förbättra hälsan samt minska den ofrivilliga ensamheten hos stadens seniorer. Ett led i den riktningen är att alla som är 65 år och äldre numer kan låna teknisk utrustning på biblioteket i Solna centrum och även få hjälp av nämndens digitala fixare.

Ett fyrtiotal medarbetare har deltagit i Äldrelyftet som är en statlig satsning i kompetenshöjning för omvårdnadspersonal inom äldreomsorgen.

En ny gruppbostad för vuxna enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) blev inflyttningsklar i februari.

Omvårdnadsnämnden har antagit uppdaterade riktlinjer för myndighetsutövning enligt LSS inom omvårdnadsnämndens ansvarsområde.

Det digitala kompetensutvecklingsprojektet för medarbetare och chefer är avslutat.

Arbetet med nämndmålen har pågått enligt plan. Ett av målen bedöms uppfyllas och tre av målen bedöms uppfyllas till stor del.

Nämndens nettokostnader uppgår till 863,2 mkr, vilket är en ökning med 1,4 mkr (0,2 %) jämfört med samma period föregående år. Jämfört med budget har nämnden 57,0 mkr i lägre nettokostnad och 2,0 mkr lägre nettokostnad jämfört med prognos.

Händelser av väsentlig betydelse

Nämnden har haft fortsatt fokus på att minska smittspridning av Covid-19. I samverkan med Region Stockholm har provtagning och smittspårning samt vaccination i nämndens verksamheter genomförts.

Seniorträffsverksamheten har utvecklats vidare i samverkan med förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid, frivilligorganisationer samt volontärer. Målet är att nå ut till fler, att bibehålla och eller förbättra hälsan samt minska den ofrivilliga ensamheten hos stadens seniorer. Ett led i den riktningen är att alla som är 65 år och äldre numera kan låna teknisk utrustning på biblioteket i Solna centrum och även få hjälp av nämndens digitala fixare.

Ett fyrtiotal medarbetare har deltagit i Äldrelyftet som är en statlig satsning i kompetenshöjning för omvårdnadspersonal inom äldreomsorgen.

En ny gruppbostad med särskild service för vuxna enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) blev inflyttningsklar i februari. Omvårdnadsnämnden har antagit uppdaterade riktlinjer för myndighetsutövning enligt LSS inom omvårdnadsnämndens ansvarsområde.

Det digitala kompetensutvecklingsprojektet för medarbetare och chefer är avslutat och avrapporterat till Europeiska socialfonden och omvårdnadsnämnden.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Omvårdnadsnämndens ansvarsområden

Omvårdnadsnämnden ansvarar för stadens äldreomsorg samt för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Ansvarsområdet omfattar myndighetsutövning och verksamheterna styrs i stor utsträckning av socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Bland de verksamheter som nämnden ansvarar för finns boende, omsorg och service i ordinärt boende, daglig verksamhet, dagverksamhet, hälso- och sjukvård inom LSS-området med mera.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2022 med inriktning för 2023-2024 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

- Målet uppfylls i år
- Målet uppfylls till stor del i år
- Målet uppfylls delvis i år
- Målet uppfylls inte i år

En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål
 Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande.
 Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden.
 Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro.
 Den besvärande ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande.

 Målet uppfylls till stor del i år

Måluppfyllelsen för trygghet, gott bemötande och nöjdhet mäts i första hand genom årliga nationella brukarundersökningar på vård- och omsorgsboenden som genomfördes under första kvartalet 2022 med en svarsfrekvens motsvarande 41 procent. Det är fortsatt bra siffror utifrån att verksamheterna vid tidpunkter för undersökningen fortfarande följde Smittskydd Stockholms riktlinjer med bland annat begränsade möjligheter till gruppaktiviteter, lokala rutiner för begränsningar av besök samt att personalen fortfarande bar munskydd exempelvis vid måltidssituation. Undersökningen visar att 77 procent av de svarande känner sig trygga på sitt äldreboende (år 2020: 80 %). 68 procent känner sig nöjda med sitt boende (år 2020: 75 %), 89 procent är nöjda med personalens bemötande (år 2020: 91 %). Solnas resultat för vård och omsorgsboende är fortsatt bra, men resultaten är något sämre än resultatet för Stockholms län och riket. Generellt har resultaten förändrats i en negativ riktning, vilket Socialstyrelsen menar bör ses i kontexten att pandemin (Covid-19) pågått i två år när svaren samlades in.

Som komplement till resultaten i de nationella brukarundersökningarna genomför nämnden kontinuerligt individuppföljningar med fördjupade kvalitetsfrågor av de boendes upplevelse av bemötande och trygghet. Uppföljning hos 80 personer visar att 93 procent av de tillfrågade upplever att de alltid/oftast får ett bra bemötande från personalen och 86 procent av de boende känner sig alltid/oftast trygga. Detta resultat är i linje med föregående års resultat.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Kortast väntetid i riket för tredje året i rad rörande att få plats på särskilt boende. Solnas utfall 2022 var i genomsnitt 3 dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum att jämföra med 53 dagar för riket.
- Utförarna har utifrån resultat av avtalsuppföljningen och anbudsuppföljning från 2021 gjort egna utvecklingsplaner med planerade aktiviteter för bland annat bättre bemötande, ökad trygghet och nöjdhet. Aktiviteter och resultat har följts upp under hösten 2022.
- För att stödja målet och som ett led i det strategiska kompetensutvecklingsarbetet har ca 90 chefer och nyckelpersoner inom samtliga verksamhetsområden erbjudits ledarskapsutbildningen "Bli en hållbar ledare i en föränderlig värld".
- Staden har rekviderat stimulansmedel för att arbeta med olika projekt i syfte att höja kvaliteten i verksamheterna. Ett av projekten som pågått under året är utbildning i hörsel, som bidrar till att öka de boendes möjligheter att vara delaktiga och nöjda med sitt boende.
- Med stöd av satsningen Äldreomsorgslyftet har fyra medarbetare påbörjat/avslutat sin utbildning till undersköterska och 18 undersköterskor går specialistutbildning för undersköterskor, varav två har valt att avsluta sina studier i förtid.
- Projektet "Rätt person gör rätt saker" påbörjades på två vård- och omsorgsboenden under hösten för att undersöka om rekrytering av servicepersonal kan förbättra vård och omsorg av de äldre.
- Aktiviteter för att höja kompetensen har fortlöpt under året på "Metodikum Solna", ett kliniskt träningscentrum som ger vård- och omsorgsmedarbetare möjlighet att träna på sina kliniska färdigheter för att bibehålla och utveckla sin kompetens.
- Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) har genomfört nätverksträffar med fysioterapeuter och arbetsterapeuter från vård- och omsorgsboende, varav flera med demenstema. Föreläsare delgav

deltagarna ny kunskap med fokus på metoder inom rehabilitering för personer med demenssjukdomar.

- Verksamheterna har fortsatt att registrera och arbeta med tillgängliga kvalitetsregister för att stödja målet.

Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden.

 Målet uppfylls till stor del i år

Måluppfyllelsen för trygghet, gott bemötande och nöjdhet mäts i första hand genom nationella brukarundersökningar för hemtjänst vilken genomfördes under första kvartalet 2022, innan dess genomfördes undersökningen år 2020. Undersökningen visar att 81 procent (2020: 81 %) av kunderna uppger att de känner sig trygga med att bo hemma med stöd av hemtjänst och 94 procent (2020: 97 %) uppger att de får bra bemötande av hemtjänstpersonal. Solnas resultat för hemtjänsten är jämförbart med Stockholms län men något sämre än riket. Generellt har resultaten förändrats i en negativ riktning vilket Socialstyrelsen menar bör ses i kontexten att pandemin (Covid-19) pågått i två år när svaren samlades in.

Som komplement till resultaten i de nationella brukarundersökningarna genomför nämnden kontinuerligt under året individuppföljningar med fördjupade kvalitetsfrågor av kundernas upplevelse av bemötande och trygghet. Under året har hittills totalt 176 individuppföljningar inom hemtjänst genomförts, varav 149 personer har besvarat de kvalitetsfrågor som ställts. Svaren visar att 100 procent (2021: 99 %) av brukarna alltid eller oftast upplever att de blir väl bemötta av hemtjänsten och 99 procent (2021:100 %) av de tillfrågade känner sig trygga med sin hemtjänst.

Nämndens förebyggande verksamhet har hittills haft kontakt med och genomfört cirka 200 hembesök/telefonsamtal hos 80- och 90-åringar. Syftet är att informera om kommunens olika verksamheter samt ge råd och stöd till kontakter för exempelvis hjälpmedelsutprovning.

Ett samarbete mellan nämnden och Region Stockholm har startats upp inom ramen för God och nära vård. Syftet är att förbättra samverkan i samband med utskrivning med sikte på att minska återinskrivningar/undvikbar slutenvård.

För att motverka bedrägerier har informationsmaterial från polisen delats ut till utförare för distribution och information till personer med hemtjänst. Vid kännedom om pågående bedrägerier mot äldre har information från nämnden snabbt gått ut till målgruppen med hemtjänst.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Utförarna har fått resultatet av avtalsuppföljningen och har gjort egna utvecklingsplaner med planerade aktiviteter för bland annat bättre bemötande, ökad trygghet och nöjdhet. Aktiviteter och resultat har följts upp enligt omvårdnadsnämndens uppföljningsplan för 2022.
- Verksamheterna har fortsatt att följa upp personalkontinuiteten för hemtjänstkunder som har flera hjälpinsatser per dag. Varje månad följs statistiken upp i ett verksamhetssystem med återkoppling till utförarna. Personalkontinuiteten i hemtjänsten ligger på en fortsatt god nivå, 10 personal på två veckor hos hemtjänstkunder som har minst tre besök per dag, att jämföra med 13 i Stockholms län och 16 i riket.
- För att stödja målet och som ett led i det strategiska kompetensutvecklingsarbetet har 15 chefer och nyckelpersoner inom hemtjänsten genomfört ledarskapsutbildningen; "En hållbar ledare i en föränderlig värld". Vidare har 12 chefer och nyckelpersoner påbörjat en ny utbildningsomgång under hösten 2022.
- Staden har rekviderat stimulansmedel för att arbeta med olika projekt i syfte att höja kvaliteten i verksamheterna. Ett av projekten syftade till att förbättra Yrkessvenska. Tre hemtjänstutförare deltog i projektet. Genom "Äldreomsorgslyftet" utbildar sig 16 medarbetare inom hemtjänsten till undersköterskor, en medarbetare till vårdbiträde samt fem till specialistundersköterska.
- En utökad uppföljning av hemtjänstutförare har påbörjats under året med bakgrund att välfärdsbrott har upptäckts i andra kommuner. Denna uppföljning genomförs för att bland annat säkerställa att personer med hemtjänst får det stöd de har beviljats.

- Arbetet har fortsatt med att införa digitala lösningar inom hemtjänsten. Digitala alternativ utreds för hemtjänstinsatsen inköp för att öka kvaliteten på insatsen och förbättra arbetsmiljön för personalen. Digital fixare har fortsatt sitt arbete i att stödja äldre med ökad digital kompetens, bland annat genom att i samverkan med polisen anordna träffar för äldre med fokus på att förhindra bedrägerier på internet.
- Silviacertifiering av medarbetare som arbetar på avdelningen för myndighetsutövning inklusive hemgångsteamet har genomförts och 24 medarbetare deltog i utbildningen.
- Demenscertifiering av hemtjänstpersonal har pågått under året. 12 medarbetare har gått utbildning i demens och bemötande av demenssjuka.

Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro.

- Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts främst i nationella brukarundersökningar som genomförs vartannat år samt kvalitetsfrågor som ställs vid individuppföljningar. Brukarna i undersökningarna är personer med boendestöd, personer med funktionsnedsättning som bor i grupp- eller servicebostäder samt personer som deltar i daglig verksamhet. Nästa brukarundersökning genomförs 2023. Under delåret 2022 har nämnden fortsatt att mäta brukarnas upplevelse med fördjupade kvalitetsfrågor i samband med individuppföljning.

För personer som deltar i daglig verksamhet ställdes kvalitetsfrågorna till 50 brukare, varav 47 personer svarat på frågorna. Svaren på kvalitetsfrågorna visar att 100 procent av de tillfrågade upplever att de alltid eller oftast får ett bra bemötande från personalen, att man alltid eller oftast får vara med och bestämma vilken hjälp de får.

För grupp- och servicebostäder ställdes kvalitetsfrågorna till 59 brukare, varav 42 personer svarat på frågorna. Svaren på kvalitetsfrågorna visar att 100 procent av de tillfrågade upplever att de alltid eller oftast får ett bra bemötande från personalen, alltid eller oftast känner sig trygga och alltid eller oftast får vara med och bestämma vilken hjälp de får.

För servicebostäder har kvalitetsfrågor ställts till 39 brukare, varav 32 personer svarat på frågorna. Svaren på kvalitetsfrågorna visar att 100 procent alltid eller oftast får ett bra bemötande från personalen och alltid eller oftast får vara med och bestämma vilken hjälp de får. Andelen som alltid eller oftast känner sig trygga är 90 procent.

Verksamheterna har arbetat vidare med identifierade utvecklingsområden från 2021 års avtalsuppföljningar. 2022 års avtalsuppföljningar har genomförts under hösten.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- För att stödja målet och som ett led i det strategiska kompetensutvecklingsarbetet har en ledarskapsutbildning; "En hållbar ledare i en föränderlig värld" erbjudits till verksamheterna. Våren 2022 genomförde 12 chefer och nyckelpersoner från grupp- och servicebostäder samt daglig verksamhet utbildningen. En ny utbildningsomgång påbörjades hösten 2022 där 8 chefer och nyckelpersoner från boendestöd deltar och 14 personer från grupp- och servicebostäder samt personlig assistans.
- Staden har rekviderat stimulansmedel för att höja habiliteringsersättningen till personer med daglig verksamhet. Modellen för fördelning av ersättningen har uppdaterats och förenklats i sin utformning.
- Initiativ har tagits tillsammans med utförare för att utveckla och inspirera brukargruppen i demokratifrågor och en studiecirkel genomfördes inför valet i september 2022.
- Kompetenshöjande insatser i form av olika utbildningar har erbjudits vård- och omsorgspersonal inom funktionshinderområdet. Totalt har 51 medarbetare deltagit i Forum Carpes utbildningar.

Den besvärande ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

🟢 Målet uppfylls till stor del i år

Måluppfyllelsen gällande den besvärande ensamheten mäts i första hand genom årliga nationella brukarundersökningar för vård- och omsorgsboende och hemtjänst samt biståndshandläggarnas individuppföljningar. Brukarundersökningen för vård och omsorgsboende 2022 visar att 24 procent av de svarande ofta besväras av ensamhet (år 2020: 22 %). Brukarundersökningen för 2022 visar även att 59 procent av personer med hemtjänst ibland eller ofta besväras av ensamhet (år 2020: 50 %). Solnas resultat för vård- och omsorgsboenden är något bättre medan resultatet för hemtjänsten är något sämre än Stockholms län och riket.

Arbetet med individuppföljningar inom hemtjänsten och på vård- och omsorgsboendena har pågått kontinuerligt under året, där också kvalitetsfrågor ställs av handläggare till hemtjänstkunderna. Under perioden har totalt 176 individuppföljningar med fördjupade kvalitetsfrågor genomförts inom hemtjänst och totalt har 149 kunder besvarat de kvalitetsfrågor som ställts. När det gäller ensamhet är det 18 procent som upplever ensamhet som ett visst eller ett stort problem medan 82 procent inte upplever detta som ett stort problem. Uppföljningarna av de boende som bor på vård och omsorgsboende visar att 61 procent upplever att ensamhet inte är ett problem eller inte så stort problem.

Nämndens arbete för att öka hälsa, välbefinnande och livsglädje hos äldre har fortsatt under året. Det har skett bland annat genom samverkan med förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid, frivilligorganisationer samt andra volontärer och har som syfte att bryta social isolering, ge social stimulans och erbjuda friskvårds- och/eller kulturaktiviteter. Nämnden fortsätter arbetet med att erbjuda personer med en demenssjukdom och deras anhöriga stöd för att motverka social isolering.

Wi-Fi har installerats i gemensamma utrymmen på vård- och omsorgsboenden för att underlätta kommunikation och kontakt med närstående liksom möjligheten att använda appar, läsa tidningen, spela spel med mera. Digitala möten är en etablerad arbetsform inom och mellan organisationer men erbjuds också som kontaktväg för kunder och brukare.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Verksamheternas arbets sätt för att systematiskt minska den besvärande ensamheten på vård- och omsorgsboende har utvecklats.
- För att minska den besvärande ensamheten har stimulansmedel använts för att införskaffa teknik i syfte att främja en meningsfull tillvaro.
- För att stödja målen har videosamtal fortsatt erbjudas till de boende och anhöriga.
- Webbaserade utbildningar "Om hörsel" samt "Lågaffektivt bemötande" har tagits fram och tillgängliggjorts för medarbetare. Utbildningarna skapar bättre förutsättningar för kommunikation med kunder och brukare, och bidrar till att minska besvärande ensamhet.
- Utbildning i taktill massage har genomförts för 50 medarbetare från vård och omsorgsboende. Uppföljningen visar att taktill massage används i högre utsträckning för att skapa välbefinnande, minska stress, oro, ångest och lindra smärta.
- Projekten "Digital fixare" och "Välfärdsbiblioteket" har pågått under året för att minska det digitala utanförskapet och den besvärande ensamheten.

Uppdrag

Nämnden har inte haft några uppdrag under innevarande år.

Ekonomisk analys

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 863,2 mkr, vilket är en ökning med 1,4 mkr (0,2%) jämfört med föregående år.

Taxor och avgifter har ökat med 1,6 mkr (5,7%) på grund av årlig prisjustering och fler omsorgstagare jämfört med föregående år.

Hyror har ökat med 1,8 mkr (4,8%), vilket förklaras av årlig prisjustering och fler omsorgstagare jämfört med föregående år.

Bidrag har i perioden ökat med 4,6 mkr (5,4%) vilket beror på att nämnden har nyttjat mer stimulansmedel jämfört med samma period föregående år.

Interna intäkter har ökat med 4,1 mkr (2,3%) vilket förklaras av högre volym inom hemtjänsten.

Personalkostnader har ökat med 10,1 mkr (3,4%) jämfört med föregående år vilket förutom årlig lönerrevision förklaras av personal som går utbildning och behöver ersättas av vikarier vilket finansieras av stimulansmedel. Hemtjänst inom Humaniora har högre kostnad på grund av fler omsorgstagare.

Köp av verksamhet har ökat med 0,8 mkr (0,1%) jämfört med föregående år.

Lokalkostnaderna har ökat marginellt med 2,6 mkr (3%) på grund av prisjustering, ökad driftkostnad och ny hemtjänstlokal inom egen regi.

Kapitalkostnader har minskat med 2,4 mkr, övriga kostnader har ökat med 1 mkr jämfört med föregående år.

Interna kostnader har ökat med 4,1 mkr (2,3%) vilket förklaras av högre volym inom hemtjänsten egen regi.

Nämndens budgetavvikelse har en lägre nettokostnad motsvarande 57 mkr (6,6%) vilket förklaras nedan.

Taxor och avgifter, hyror och övriga intäkter ger ett utfall motsvarande 86 mkr och har jämfört med budget en högre intäkt motsvarande 19,6 mkr.

Bidrag visar ett överskott på 18,3 mkr jämfört med budget och avser stimulansmedel.

Interna intäkter är lägre i jämförelse med budget på grund av lägre volym på våra boenden inom egen regi.

Personalkostnader visar en högre kostnad motsvarande 5,3 mkr jämfört med budget, vilket förklaras av personal som går utbildning och därmed behöver ersättas av vikarier vilket finansieras av stimulansmedel.

Köp av verksamhet, lokalkostnader, kapitalkostnader och övriga kostnader visar 25 mkr lägre kostnad jämfört med budget och förklaras i huvudsak att nämnden inte har behövt öppna 10 stängda platser inom särskilt boende och korttidsverksamhet i kombination med tomplatser inom befintliga boenden. LSS gruppboende som startades upp i början av året har inte haft full kapacitet under uppstartsperioden vilket ger en lägre kostnad i perioden.

Interna kostnader är lägre i jämförelse med budget på grund av lägre volym på våra boenden inom egen regi.

Resultaträkning (mkr)	2022	2021	% 22/21	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	29,2	27,6		-7,2	36,3	29,1	-0,1
Hyror och arrenden	34,8	33,0		4,7	30,1	34,7	-0,1
Bidrag	90,4	85,8		18,3	72,2	89,9	-0,5
Försäljning av verksamhet	1,8	0,7		1,8	0,0	2,0	0,2
Övriga intäkter	20,2	19,1		20,2	0,0	19,7	-0,5
Intern intäkt peng (kto 39)	179,0	174,9		-3,0	182,0	185,5	6,5
Summa intäkter	355,5	341,1	4,2 %	34,8	320,6	360,9	5,4
Personalkostnader	-278,3	-268,2		-5,3	-273,0	-280,5	-2,2
Köp av verksamhet/tjänster	-623,8	-623,0		40,9	-664,7	-601,2	22,6
Lokalkostnader	-84,3	-81,7		-9,7	-74,7	-82,6	1,7
Kapitalkostnader	-0,8	-3,2		-0,8	0,0	-0,9	-0,1
Övriga kostnader	-52,3	-51,3		-5,4	-46,9	-75,5	-23,2
Intern kostnad peng (kto 77)	-179,0	-175,5		2,5	-181,6	-185,5	-6,5
Summa kostnader	-1 218,7	-1 202,9	1,3 %	22,2	-1 240,9	-1 226,3	-7,6
Verksamhetens nettokostnader	-863,2	-861,8	0,2 %	57,0	-920,2	-865,4	-2,2

För en god ekonomisk styrning är det viktigt att nämndernas prognossäkerhet är hög. I årsredovisningen jämförs därför årets utfall med nämndens prognoser under året.

Omvårdnadsnämndens helårsprognos per augusti var ett överskott mot budget på 54,8 mkr. Årets budgetöverskott uppgår till 57 mkr, vilket ger en differens mellan resultat och prognos på 2,2 mkr (0,3%).

Verksamheter

Verksamheter (mkr)	2022	2021	% 22/21	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Äldreomsorg Hemtjänst	-188,5	-182,1		7,7	-196,2	-196,4	-7,9
Äldreomsorg Särskilt boende	-389,7	-388,3		19,5	-409,2	-375,7	14,0
Insatser enl. LSS	-219,2	-228,3		30,8	-250	-234,9	-15,7
Insatser personer med funktionshinder	-6	-8,2		1,1	-7,1	-5,7	0,3
Turbundna resor	-11,2	-6,9		-4,4	-6,8	-9	2,2
Förvaltningsgemensam verksamhet	-48,6	-48		2,3	-50,9	-43,7	4,9
							0
Verksamhetens nettokostnader	-863,2	-861,8	0,2	57,0	-920,2	-865,4	-2,2

Årets utfall jämfört med föregående år visar att hemtjänstens kostnader har ökat med 6,4 mkr (3,5%) och särskilt boende har ökat med 1,4 mkr (0,4%) jämfört med föregående år.

Insatser enligt LSS och insatser personer med funktionshinder har minskat sina kostnader med 9,1 mkr (4%) respektive 2,2 mkr.

Turbundna resor har ökat sina kostnader med 4,3 mkr på grund av nytt avtal påverkad av ökade driftskostnader.

Den förvaltningsgemensamma verksamhetens kostnad har ökat med 0,6 mkr på grund av årliga prisjusteringar.

Jämfört med budget har hemtjänsten 7,7 mkr och särskilt boende har 19,5 mkr lägre kostnad. Avvikelsen beror på att volymen inom hemtjänst inte har nått upp till budgeterad nivå och att nämnden inte har öppnat upp fler av platser inom särskilt boenden i kombination av tom platser inom befintliga boenden.

Insatser enligt LSS visar 30,8 mkr lägre kostnad varav LSS gruppboende avviker med 11 mkr, boende LSS unga 4 mkr, personlig assistans 9 mkr och daglig verksamhet 7 mkr. Förklaringen beror på senarelagd kostnad för uppstart av LSS gruppboende i kombination av lägre nivåer utifrån bedömda behov och lägre volym inom assistans och daglig verksamhet.

Insatser för personer med funktionshinder visar 1 mkr lägre i kostnad jämfört med budgeterad nivå.

Turbundna resor visar 4,4 mkr högre kostnad än budget vilket beror på nytt avtal påverkad av högre driftskostnader samt att fler resor har fallit ut efter lättade restriktioner på grund av pandemin.

Förvaltningsgemensam verksamhet visar 2,3 mkr lägre kostnad på grund av vakanta tjänster under året i kombination med effektivare administrativa processer.

Jämfört med prognos visar hemtjänsten 7,9 mkr lägre kostnad vilket förklaras av att ökningstakten av omvårdnadstimmar inte har varit lika hög i slutet av året jämfört med årets första åtta månader vilket gör att kostnaden är lägre än prognos.

Särskilt boende har 14,0 mkr i högre kostnad och LSS har 15,7 mkr i lägre kostnad jämfört med prognos. Skillnaden beror på att kostnader för externa platser inom psykiatri som har prognostiserats på insatser enligt LSS men där kostnaden faller ut på särskilt boende. Totalen ger en avvikelse i nivå med prognos.

Insatser personer med funktionshinder har 0,3 mkr högre kostnad jämfört med prognos och turbundna resor 2,2 mkr högre kostnad jämfört med prognos.

Förvaltningsgemensam verksamhet avviker med 4,9 mkr jämfört med prognos på grund av högre kostnad påverkad av inflation, semesteruttag samt för kvartalsfakturer för system som ej fanns med i prognos.

Nämndens totala nettoavvikelse ger 2,2 mkr lägre kostnad jämfört med prognos.

Investeringsredovisning

Under 2021 och 2022 har en genomlysning av investeringsprocessen samt anläggningsregistret genomförts i staden. Detta har inte inarbetats i budgetramen för 2022, vilket påverkar avvikelsen mellan årets investeringsbudget och investeringsutfall. Genomlysningen har bland annat resulterat i ett förtydliggörande av

stadens anvisning för gränsdragning mellan investeringsutgifter och driftkostnader samt en förändring av beloppsgränsen för en investeringsutgift

I perioden har 0,6 mkr av investeringsbudgeten förbrukats utifrån uppstart av ett nytt gruppboende inom LSS.

Investeringsredovisning (mkr)	2022	2021	Differens 22/21	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognos-avvikelse
Verksamhetens investeringar	0,6	0,7	-0,1	0,9	1,5	1,1	-0,5

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensutveckling

Förvaltningen arbetar strategiskt med kompetensutveckling för att skapa en kultur för kontinuerligt lärande och rusta medarbetarna till att kunna anta utmaningarna i ett föränderligt samhälle. Strategin ska säkerställa kompetensen på grundnivån upp till fördjupad nivå men behandlar också hur kompetensen kan anpassas efter verksamhetens behov, implementeras, vidmakthållas och följas upp. Under 2022 har verksamheternas strategiska utvecklingsarbete följts upp och diskuterats i flertal forum. Uppföljningen visar att allt fler verksamheter har ett vidgat perspektiv på hur det dagliga lärandet kan ske på arbetsplatsen och påbörjat ett strategiskt arbete för att möjliggöra för medarbetarna att i större utsträckning "lära av varandra" på jobbet.

I linje med strategin för kompetensutveckling har under 2022 en rad olika utbildningssatsningar erbjudits med stöd av stimulansmedel. I samband med planeringen har arbetssätt för uppföljning av effekt samt implementering i verksamheten planlagts.

Förvaltningen har tagit fram och lagt utbildningsmaterial på Kompetensportalen som ett led i valideringsprogrammet inför reglering av skyddad yrkestitel för undersköterska.

Samtliga biståndshandläggare på myndighetsavdelningen och hemgångsteamet har Silviacertifierats vilket innebär att de gått en tredagars grundutbildning i demenskunskap rörande bland annat demenssjukdomar, bemötande och anhörigstöd. Några handläggare har fått ytterligare utbildning och redskap i att leda sina kollegor vid reflektionsstunder.

Handläggarna har även fått juridisk handledning samt utbildning i nya moduler i verksamhetssystemet Lifecare.

Både LSS-handläggare och biståndshandläggare har gått en utbildning i suicidprevention anordnad av socialförvaltningen.

Utbildning i basala hygienrutiner med återkommande praktiska övningar i hur utrustningen ska användas har fortsatt även under 2022. Informationsmaterial om detta på såväl svenska som andra språk finns.

En satsning i att utbilda språkombud på särskilda boenden startade 2021 och har fortsatt under 2022. Hittills har sju språkombud utbildats på två boenden. Flertalet verksamheter har startat någon form av aktivitet på arbetstid för att höja språkkompetensen hos medarbetarna. Ett pilotprojekt med språkappar prövades i några hemtjänstgrupper. Efter utvärdering beslutades att projektet ska fortsätta under 2023.

Inom demensområdet fortsätter utbildning i att bemöta personer som har Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens (BPSD). BPSD-registret är ett nationellt kvalitetsregister och ett verktyg för att minska förekomst och allvarlighetsgrad av ångest, hallucinationer, ätstörningar och andra symptom som är relaterad till kognitiv svikt. 12 medarbetare har utbildats till BPSD-administratörer. Nätverksträffar har anordnats där utmaningar lyfts och diskuteras.

Omvårdnadspersonal har erbjudits utbildning i taktill massage. Hittills har cirka 50 personer från tre särskilda boenden genomgått utbildningen. Uppföljningen visar att taktillmassage används i högre utsträckning för att skapa välbefinnande, minska stress, oro, ångest och lindra smärta.

Europeiska socialfonden har finansierat projektet Digitalt medarbetarskap som har pågått sedan 2018 för att ge personal och chefer inom egen regi kompetensutveckling i digitalisering. I februari 2021 startade en utvecklingsinsats kring förändringsledning och att leda digitalisering för omvårdnadsförvaltningens samtliga chefer. Satsningen har bidragit till att ge cheferna konkreta verktyg och metoder att använda i verksamheterna. Projektet avslutades i februari 2022.

Under året har chefer och nyckelpersoner inom såväl privat som offentlig verksamhet deltagit i ledarskapsutbildning. Utbildningen fokuserar på de områden som bedöms som viktigast för chefer och nyckelpersoner inom vård och omsorg. Med utgångspunkt från deltagarnas egen arbetsvardag blandas användbara teorier med övningar. Stor vikt har lagts vid att förstå sin ledarroll i förhållande till den struktur man jobbar i och de resurser som finns till hands. Utbildningen som varvats med handledning är mycket uppskattad och fortsätter under 2023.

Träningscentret Metodikum fortsätter att användas för vård- och omsorgspersonal för att färdighetsträna olika praktiska moment. Instrukörer från flera olika verksamheter har utbildats som ansvarar och förbereder den praktiska träningen. Utbildning i munhälsa, sårvård och luftvägsstopp, överrapportering samt puls och blodtryck har genomförts.

Genom Äldreomsorgslyftet har omvårdnadspersonal inom äldreomsorgen fått möjlighet att studera till undersköterska eller specialistundersköterska på arbetstid. Ett fyrtiotal medarbetare har tagit del av satsningen. Medarbetarna som studerar till specialistundersköterska ska enligt överenskommelse få exempelvis utökat uppdrag för att sprida kunskapen i verksamheten samt handleda sina kollegor.

Förebyggande hälsoarbete

Inom förvaltningen pågår ett strukturerat arbete med fokus på faktorer som bidrar till ökad hälsa och till hållbar arbetshälsa över tid med aktiviteter som främjar, förebygger och rehabiliterar. Förvaltningen har utsedda hälsoombud som stödjer cheferna i att arbeta hälsofrämjande.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron inom förvaltningen för 2022 är 10,6 procent att jämföra med 10,4 procent för samma period 2021. Korttidssjukfrånvaron är 5,2 procent att jämföra med 5,7 procent för 2021. Långtidssjukfrånvaron är 3,3 procent att jämföra med 2,9 procent för 2021. Verksamheterna arbetar systematiskt i enlighet med rehabiliteringsprocessen för en minskad kort- och långtidssjukfrånvaro.

Medarbetarundersökning - Hållbart medarbetarengagemang, HME

Medarbetarundersökningens resultat 2022 avseende HME ligger kvar på en hög nivå. Resultatet visar att cheferna i hög grad visar uppskattning, förtroende och möjliggör att medarbetarna kan ta ansvar. Även chefernas arbetssätt att målstyra får höga resultat av medarbetarna. De utvecklingsområden som förvaltningen arbetat med under 2022 är motivation, att utvecklas och lära nytt i det dagliga arbetet samt delaktighet.

Periodutfall	2022	2021	Förändring
Antal anställda	459	447	12
- varav kvinnor	343	343	0
- varav män	116	104	12
Antal årsarbetare i snitt	388,3	381	7,3
Sjukfrånvaro, %	10,6	10,4	0,2
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	80,8	83,8	-3,0
Fotnoter:			
<i>Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.</i>			
<i>Sjukfrånvaron avser perioden 1 december 2021 till 30 november 2022.</i>			

Tväarsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärasektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärasektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärasektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används huvudsakligen som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling.

Omvårdnadsnämndens arbete med de internationella frågorna är bland annat kopplade till nämndmålen som inkluderar trygghet, bemötande och nöjdhet samt att motverka social isolering.

Långsiktiga relationer - framgångsfaktor i internationellt arbete

Nämnden deltar i Eurocities, Social Affairs forum framför allt i arbetsgruppen Urbant åldrande (urban ageing). Tre personer från ledningsgruppen representerar omvårdnadsnämnden i såväl forumet, arbetsgruppen som i stadens Eurocities-nätverk. Under perioden har såväl fysiska som digitala möten anordnats. Det kollegiala utbytet av erfarenheter har varit mycket intressant att ta del och inspireras av. Ett exempel är hur arbetet med att motverka social isolering/ensamhet är strukturerat. En annan intressant trend bland deltagande städer är utvecklingen av generationsöverskridande mötesplatser och boendeformer. Erfarenheter som har tagits tillvara i omvårdnadsnämndens och kultur- och fritidsnämndens gemensamma utvecklingsarbete kring mötesplatser.

I juni deltog nämndens representanter i arbetsgruppen Urbant åldrandes möte i Oslo. Ämnet för mötet var att visa på exempel på hur man såsom i Oslo kan arbeta med att bli en äldrevänlig stad. Ett sätt är att förbättra möjligheten för äldre att bevara sin självständighet så länge som möjligt, vilket är en nödvändighet med tanke på den växande andelen äldre och de svårigheter att rekrytera personal som samtliga deltagarstäder upplever. En annan utmaning är hur vi ska kunna möta det ökade behovet av stöd och att göra arbetet inom vård och omsorg mer attraktivt.

Nämndens representanter deltog även i arbetsgruppens möte i staden Nantes som hölls i slutet av november. Temat för mötet var mental hälsa generellt och för seniorer specifikt. Med frågeställningar som hur städer kan erbjuda möjlighet att förbättra mental hälsa genom att fokusera på hållbar utveckling, erbjuda tillgängliga grönområden och arbeta mot att minska ojämlikhet och stigmatisering. Diskussioner om gemensamma utmaningar som diskuterades i Oslo fortsatte även i Nantes.

Nätverkande och erfarenhetsutbyte sker inte enbart under själva arbetsgruppsmötena utan även däremellan. Exempelvis så har Solna hållit en presentation via Teams om välfärdsbiblioteket för gruppmedlemmar från Wien som hade intresse av likande upplägg. Vilket resulterade i att Wien nu har anammat ett liknande koncept.

Omvårdnadsnämnden har under flera år haft ett erfarenhetsutbyte med ett kanadensiskt universitet där elever som studerar skandinavisk äldreomsorg vid ett flertal tillfällen besökt Solna. En ny grupp studenter besökte Solna i maj. Fokus för besöket var förebyggande verksamhet. Studenterna gav en bild av kanadensiskt perspektiv på aktivt och hälsosamt åldrande. Omvårdnadsnämnden presenterade sin förebyggande verksamhet bland annat Hälsoprojektet i samarbete med Gymnastik- och idrottshögskolan. Avslutningsvis gjordes ett studiebesök på vård- och omsorgsboende samt visning av välfärdsbiblioteket och information om den digitala fixaren.

Fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling

Digitaliseringen har stor påverkan på omvårdnadsnämndens ansvarsområde och verksamheterna behöver anpassas utifrån detta. Den digitala utvecklingen ger möjligheter att höja kvaliteten inom vård och omsorg, skapa effektivare arbetssätt samt underlätta rekrytering av chefer och omvårdnadspersonal i framtiden. Omvårdnadsförvaltningen har deltagit tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen i projektet Digitalt medarbetarskap som har letts av stadsledningsförvaltningen. Projektet som avslutades i februari har givit möjlighet till målgruppsanpassad digital kompetensutveckling för medarbetare inom vård och omsorg baserat på medarbetares specifika förutsättningar och behov. Projektutvärderingar har visat på mycket goda resultat. Intresset för projektet och dess resultat har varit mycket stort. Projektet och dess resultat har uppmärksamats genom en artikel på Eurocities webbplats.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att utveckla nämndens verksamhet och måluppfyllelse samt att säkerställa ett likvärdigt bemötande och service. Arbetet syftar till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs likabehandlingsarbetet under året.

Fokus på tillgänglighet, värdegrund och förhållningssätt

Arbetet mot våld i nära relationer som även omfattar hedersvåld riktar sig både till stadens äldre och till personer med funktionsnedsättning. Samverkansrutiner är framtagna mellan omvårdnadsförvaltningen och

socialförvaltningen.

Handläggarna på avdelningen för myndighetsutövning har utbildats i normkritiskt tänkande, likabehandling och att arbeta för att undvika kränkande särbehandling. Under året har biståndshandläggarna på avdelningen för myndighetsavdelning genomgått Silviahems-certifiering.

Information om likabehandlingsarbete ingår som en naturlig del i introduktionen av nyanställda och som en grund i ledarskapsutbildningen i staden.

Upphandling enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) innebär för äldre och för personer med funktionsnedsättning en ökad valfrihet i valet av utförare av beviljade insatser.

Initiativ togs tillsammans med utförare för att utveckla och inspirera omsorgstagare som får stöd enligt LSS i demokratifrågor. En studiecirkel genomfördes i anslutning till valet vilken avslutades med en partiutfrågning av gruppen som deltog.

Fokus på likvärdig service och bemötande

Nämndens arbete för att öka hälsa, välbefinnande och livsglädje hos äldre har fortsatt. Det sker bland annat genom samverkan med kultur- och fritidsnämndens verksamheter, frivilligorganisationer och andra volontärer och har som syfte att bryta social isolering, ge social stimulans, erbjuda friskvård- och/eller kulturaktiviteter. Valfärdsbiblioteket har erbjudit utlåning av välfärdsteknik till seniorer. Den digitala fixaren har gett stöd med digitala tjänster och produkter som syftar till att underlätta vardagen. Fixaren har gjort hembesök, funnits tillgänglig på seniorträffar eller varit behjälplig via telefon. Hennes insatser för stadens seniorer uppmärksammades i december då hon tilldelades stadens likabehandlingspris. Nämnden har fortsatt arbetet med att erbjuda personer med demenssjukdom och deras anhöriga stöd för att motverka social isolering.

Wi-fi är installerat på vård- och omsorgsboenden för att underlätta kommunikation och kontakt med närstående liksom möjligheten att använda appar, läsa tidningen, spela spel med mera.

Digitala möten är en etablerad arbetsform inom och mellan organisationer men erbjuds också som kontaktväg för kunder och brukare. Det är många som föredrar digitala kontakter framför fysiska och formerna är under utveckling.

Miljö och klimat

Nämndens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicy med tillhörande miljöstrategi samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under året utifrån miljöpolicyens fokusområden.

För att styra mot de övergripande målen för miljöarbetet i staden fortsätter nämnden sitt arbete med att samverka med stadens verksamheter för att köpa eldrivna cyklar och bilar. De bilar som utgör bilflottan inom nämndens verksamheter är främst kopplade till hemtjänst samt natt- och larmpatrull. Arbetet med att digitalisera natttillsynen har fortsatt under 2022 och myndighetsavdelningen fortsätter att erbjuda trygghetskamera i första hand hos de kunder som har behov av natttillsyn som insats. Detta har medfört minskat bilåkande för nattpatrullen. Humaniora hemtjänst har satsat på att öka antalet elcyklar och vanliga cyklar för medarbetarna. Vårdplaneringar har till största del utförts via videolänk, vilket har minskat antalet bil- och taxiresor. Även myndighetsavdelningen har under perioden införskaffat fler elcyklar som används vid hembesök och vid de vårdplaneringar som inte sker via videolänk. Nämnden planerar att stegvis byta ut fordonsflottan mot eldrivna bilar. En fortsatt utmaning har varit att få ett antal parkeringsplatser med laddningsmöjlighet i anslutning till Humanioras hemtjänstlokaler.

Källsortering av hushållssopor sker på samtliga vård- och omsorgsboenden. För att minska mängden plast finns plastkvarnar i verksamheter där behov finns. Plastkvarnar komprimerar plastmängden och därmed minskar antalet transporter. Just nu finns plastkvarnar på tre vård- och omsorgsboenden. Nämnden ser över möjligheten att installera balpressar för att komprimera pappersmängden och därmed antalet transporter, en balpress har installerats på ett vård- och omsorgsboende. I dagsläget finns matavfallssortering på flera verksamheter. Nämnden planerar att införa matavfallssortering och matavfallshämtning på fler verksamheter. Miljökrav har ställts i genomförda upphandlingar, bland annat krav på att införa sortering av matavfall. Dialog med verksamheterna om att mäta matavfall har påbörjats.

Energibesparande åtgärder i de allmänna ytorna har genomförts under några år på samtliga vård- och omsorgsboenden. Det har skett genom utbyte av befintliga armaturer till LED-armaturer och i vissa fall

närvarostyrd belysning.

Nämnden har utifrån stadens ökade kostnader för el uppmanat utförare och medarbetare att minska stadens elförbrukning, i enlighet med stadens anvisningar.

Nämnden har också medverkat i stadens projekt kring värmekartering av byggnader där verksamhet bedrivs för grupper som kan påverkas av hög temperatur. Nämnden har också bidragit till stadens övergripande arbete med kontinuitetsplanering, bland annat för tillgång till el- och vattenförsörjning i verksamheter.

Förrådet med begagnade möbler används av verksamheter för att hämta möbler och byta ut vid behov, med lägre inköpskostnader och miljö- och klimatvänlig hantering som resultat.

De genomförda aktiviteterna har bidragit till genomförande av Solna stads miljöstrategi, särskilt fokusområdet en effektiv resursanvändning.

Förväntad utveckling

Covid-19

Nämnden kommer utifrån Folkhälsomyndighetens anvisningar fortsätta sitt arbete med att förhindra smittspridning av Covid-19. I samverkan med Region Stockholm sker provtagning och smittspårning samt vaccination i nämndens verksamheter.

Prognos för verksamheter

I Solna ökar antalet äldre i långsammare takt och i ett senare skede i jämförelse med riket. Andelen äldre har minskat kontinuerligt i Solna sedan början av 1990-talet och Solna är en av få kommuner i landet där andelen äldre i befolkningen beräknas minska fram till 2025. Åldersgruppen äldre än 90 år, där behovet av omsorg är störst, förväntas fortsatt att minska under de kommande tio åren. En ökning förväntas de kommande fem åren i stället främst i åldersgruppen 80-89 år. Antalet personer i åldern 45-65 har de senaste åren bedömts lägre jämfört med tidigare befolkningsprognoser, vilket påverkar utvecklingen av behov av vård och omsorg till omvårdnadsnämndens målgrupp även på längre sikt.

Behovet av äldreomsorg i Solna har också påverkats av pandemin (Covid-19). Det framtida behovet av hemtjänst förväntas öka både till antal personer och i omfattning, medan behovet av platser vid vård- och omsorgsboenden är mindre än vid tidigare bedömningar av befolkningsutvecklingen. Omvårdnadsnämnden bedömer också att behovet av andra boendeformer än demens- och omvårdnadsplatser ökar under prognosperioden, samt att antalet personer över 65 år med behov av boendestöd kommer att öka i närtid.

Den tidigare utvecklingen mot ökat behov inom LSS har stannat av något de gångna två åren, vilket också framgår av nationella jämförelser. Omvårdnadsnämnden bedömer att behovet av gruppboendestäder är högre än av serviceboendestäder i närtid och att staden kan möta behovet utifrån nuvarande bestånd och planering.

Välfärdsteknik och nya arbetssätt

Välfärdsbehoven ökar till följd av att antalet äldre ökar samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Denna utveckling ställer sammantaget krav på att utveckla omvårdnadsnämndens verksamhet och arbetssätt. Utveckling av välfärdsteknik kommer att vara en viktig del i detta. Den digitala utvecklingen ger möjligheter att skapa effektivare arbetssätt samt underlätta rekrytering av chefer och vårdpersonal i framtiden. Några exempel på utvecklingsområden är förebyggande verksamhet, hemtjänst med ökad digitalisering, installation av wifi och införande av digitalt avvikelsesystem. Arbetet med att införa ett modernare och mer användarvänligt journalsystem för hälso- och sjukvårdspersonal inom egen regi har påbörjats.

Samverkan med Region Stockholm

Ett viktigt utvecklingsområde är samverkan mellan staden och Region Stockholm. Det behöver finnas en god samverkan dels mellan slutenvården, primärvården och staden vid själva vårdövergången, dels mellan primärvården och staden efter hemkomsten från sjukhus. Om övergången till det egna hemmet upplevs som trygg och säker minskar risken för återinläggning till slutenvården samt att behovet av omsorgs- och omvårdnadsbehov samt efterfrågan på alternativt boende minskar, vilket innebär att stadens och regionens resurser används på bästa möjliga sätt. Det pågår ett pilotprojekt mellan Region Stockholm och Solna stad med inriktningen att förbättra och utveckla nya arbetssätt mellan två husläkarmottagningar och hemgångsteamet inom hemtjänsten. Faller pilotprojektet väl ut är ambitionen att arbetssättet ska implementeras mellan alla husläkarmottagningar i Solna och hemgångsteamet. Detta är ett led i God och nära vård, det vill säga att den vård

som invånaren behöver ofta, ska finnas nära och anpassas efter invånarnas behov. Under pandemin har det varit en tät samverkan mellan nämnden och regionen lokalt med fokus på frågor som berört pandemin och som har letts av nämndens medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS), samt Region Stockholms geografiska samordnare för primärvården. Samverkan fortsätter med fokus på de mest sjuka äldre.

Under år 2022 med fortsättning under 2023 har ett nytt informationsöverföringssystem börjat införas av Region Stockholm för att säkerställa en trygg och säker planering för de patienter som vårdas inom slutenvården och är i behov av kommunala insatser och/- eller insatser från öppna vården.

Fortsatt kompetenssäkring

En strategi för kompetensutveckling inom äldreomsorgen har utarbetats och implementeras successivt.

Kompetensutveckling och kompetenshöjning inom vård och omsorg behövs för att både bibehålla och utveckla kvaliteten i verksamheterna. Det är bland annat viktigt att skapa möjlighet för vårdbiträden att utbildas till undersköterskor och sjuksköterskor till specialistsjuksköterskor. Utvecklingsprojektet Heltidsresan mellan Kommunal och SKR som ska pågå fram till 2024 drivs för att heltidsarbete ska bli norm i välfärdens kvinnodominerade yrken. Nya arbetssätt för att rekrytera och behålla sjuksköterskor på vård- och omsorgsboenden har prövats och ska fortsätta under 2023.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Ny gruppbostad LSS: Södra Långgatan och Jungfrudansen (2022-02-01, 2022-07-01)	Upphandlingen är avslutad och avtal tecknades under 2021.
Revidering LOV daglig verksamhet enligt LSS	Revideringen är avslutad och nya avtal med befintliga utförare tecknades under april 2022.
Revidering LOV korttidsvistelse enligt LSS	Revidering har påbörjats under 2022 och kommer fortsätta under 2023.
Trygghetslarm	Trygghetslarm är upphandlat genom avrop på ADDA:s ramavtal. Avtal är tecknat med Careium (före detta Doro Care).

Omvårdnadsnämnden upphandlar kontinuerligt verksamheter för att svara mot stadens behov av tjänster och platser vid särskilda boendeformer. Omvårdnadsnämnden tillämpar både upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV), och har därför avtalsrelationer med ett stort antal utförare.

Omvårdnadsnämnden har under 2022 upphandlat trygghetslarm och tillhörande funktioner, samt fortsatt revidera LOV-upphandlingar.

Avtalsuppföljning

Avtalsuppföljningarna har genomförts enligt omvårdnadsnämndens uppföljningsplan för 2022. Resultaten visar att utförarna i stort följer avtalen, åtgärder är vidtagna där behov funnits samt utvecklingsplaner är upprättade med en fortgående kvalitetsutveckling i verksamheterna.

Intern kontroll

Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Styrning	Ändamålsenligt it- och verksamhetssystemstöd	Kontroll av att planen för uppföljning av verksamhetsavtal och överenskommelser följs.	 Ingen eller försumbar avvikelse Kontroll av detta moment har genomförts enligt rutin. Förekommande brister har påvisats i åtgärdsplan, vilket utförare sen har redogjort för i handlingsplaner.

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Medarbetare	Rekrytering och kontinuitet av sjuksköterskor	Kontroll av att månatlig redovisning angående sjuksköterskesituationen görs till medicinskt ansvarig sjuksköterska.	<p>● Ingen eller försumbar avvikelse</p> <p>Kontroll av detta moment har gjorts enligt. I redovisning framgår att det finns utmaningar med rekryteringen av ordinarie sjuksköterskor vilket påverkar kontinuiteten. Utförare har vid behov uppmanats att förstärka resurser för att följa avtalskrav.</p>
	Rekrytering av undersköterskor inom hemtjänst och särskilt boende	Andel utbildade undersköterskor och specialistundersköterskor	<p>● Ingen eller försumbar avvikelse</p> <p>Kontroll av detta moment har gjorts enligt rutin. Andel undersköterskor är 90 procent (2021: 92%), antalet specialistundersköterskor tenderar att öka. Dialog förs med utförare om anledningar och åtgärder. Inga åtgärder utöver detta har krävts.</p>
Ekonomi	Uppföljning av kostnader - Kostnadskontroll	Kontroll av uppföljning enligt stadens anvisningar för budgetuppföljningar, delårsrapporter samt verksamhetsmål. Kontinuerlig uppföljning av nyckeltal. Resultat sammanställs och föredras i nämnden.	<p>● Ingen eller försumbar avvikelse</p> <p>Uppföljning har skett enligt plan.</p>
Verksamhet sprocesser	Tillräckligt med skyddsutrustning	Kontroll av kvalitetsutvecklare i samband med avtalsuppföljning.	<p>● Ingen eller försumbar avvikelse</p> <p>Kontroll av detta moment har gjorts enligt rutin. Inga avvikelser har noterats. Inga åtgärder har krävts.</p>
	Ändamålsenligt it- och verksamhetssystemstöd	Styrgruppsmöte för systemförvaltning fyra gånger per år.	<p>● Ingen eller försumbar avvikelse</p> <p>Nyrekrytering av samordnare gjordes under våren och förvaltningen har haft fyra styrgruppsmöten under året.</p>
	Åtkomst till uppgifter i enskildes dokumentation i vård- och omsorgsboende	Kontroll att loggkontroller görs i verksamhetssystem där personuppgifter förekommer.	<p>● Ingen eller försumbar avvikelse</p> <p>Kontroll av detta moment har genomförts enligt rutin. Inga avvikelser har noterats. Inga åtgärder har krävts.</p>
	Utlämnande av handlingar enligt GDPR.	Kontroll av att gällande rutiner för utlämnande av handlingar följs genom stickprovskontroller	<p>● Ingen eller försumbar avvikelse</p> <p>Kontroll av detta moment har gjorts enligt rutin. Inga avvikelser har noterats. Inga åtgärder har krävts.</p>